

УДК 37.01:378

**PEDAGOGICAL SUPPLY AS A PERSONAL AND PROFESSIONAL
SUPPORT FOR STUDENTS OF THE HIGHER TECHNICAL
EDUCATIONAL AGENCY****ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЯК ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНА ПІДТРИМКА
СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ****Oleksin Y. P./ Олексін Ю.П.***d.p.s., prof. / д.п.н., проф.***Jakubowski S. S./ Якубовська С.С.***s.p.s., as.prof. / к.п.н., доц.*

Анотація: в роботі розглянуто сутність педагогічного супроводу як педагогічної діяльності, розкрито умови застосування педагогічного супроводу як особистісно-професійної підтримки студентів в рамках компетентнісного підходу з метою гуманізації та гуманітаризації освітнього процесу технічного ВНЗ, окреслено вимоги до особистості викладача вищої технічної школи, який здійснює педагогічну супервізію

Ключові слова: педагогічний супровід, особистісно-професійна підтримка, психолого-педагогічна компетенція, особистісні педагогічні здібності

Вступ. «Студентоцентроване» навчання, активізація позиції студента, формування не лише професійних, а й особистісних якостей майбутнього фахівця, що стає можливим лише за умови пріоритету гуманістичних ідей у процесі професійної підготовки – принципова новизна у змісті освіти на основі компетентнісного підходу.

Посиленню зазначених позитивних тенденцій, на нашу думку, сприятиме застосування в освітньому процесі педагогічного супроводу, що найбільш актуальним є для технічного вищого навчального закладу.

В попередніх публікаціях ми аналізували рівні педагогічної супервізії (педагогічного супроводу) першого і другого рівня:

– супервізію першого (базового) рівня – особистісно-професійну підтримку як допомогу і пораду більш кваліфікованого фахівця початківцю з метою підвищення його професіоналізму і впевненості, розвитку необхідних особистісно-професійних якостей, наставництво у виборі напрямку і стилю роботи;

– супервізію другого рівня як форму підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з використанням директивної корекції стилю роботи [4].

І перший, і другий рівень передбачає відповідні вимоги до особистості науково-педагогічного працівника. Адже володіння викладачем сукупністю комплексу педагогічних здібностей та професійних компетентностей допомагає досягти йому високої майстерності і ефективно впливати на формування особистості студента. Окреслення вимог до особистості викладача вищої школи, який здійснює особистісно-професійну підтримку, тим самим посилюючи процеси гуманізації і гуманітаризації в технічних ВНЗ, є метою нашої статті.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукової літератури дозволив нам визначити, що педагогічна підтримка пов'язана насамперед з подоланням

конкретних проблем того, хто навчається і реалізується педагогами в проблемній ситуації. Педагогічний супровід передбачає тривалу, заздалегідь сплановану діяльність, спрямовану на запобігання труднощів у того, хто навчається, за потреби в його межах надається і підтримка, і допомога [3].

Погоджуємося з думкою Скрипник Наталі, що сутністю педагогічного супроводу є педагогічна діяльність, яка спрямована на сумісну зі студентом розробку і реалізацію індивідуальних планів саморозвитку, створення умов для формування суб'єктної позиції студента, для розуміння ним індивідуальних і соціальних сенсів життєдіяльності й освіти, зокрема, для розробки і прогнозування результатів індивідуальної стратегії поведінки й освіти, її реалізації, подолання студентом особистісно значущих проблем.

Ключовим для педагогічного супроводу є створення атмосфери, завдяки якій вихованець знає, що у нього є на кого спиратися, кому довіритись, знає, що він не на одинці зі своїми успіхами і труднощами, що поруч є педагог, який не буде втручатись без приводу, але завжди готовий допомогти і підтримати, не байдужий до студента [3]. Цьому, на нашу думку, сприяє формування та розвиток у науково-педагогічних працівників таких особистісних педагогічних здібностей, як прихильність до студентів, витримка та самоконтроль, здібність постійно перебувати на занятті в оптимальному для студентів психічному стані.

Для викладачів, особливо технічного навчального закладу, в цьому процесі важливо розвивати активно-позитивне ставлення до своєї професії, що формує професійну свідомість та самосвідомості, яке Ляска О.П. визначає як стійке ставлення до своєї професії, володіння компетенціями, що забезпечують успішне виконання професійних функцій і прагнення (вміння) діяти як еталонний представник професійної спільноти у відповідності до норм поведінки в ній [1]. На нашу думку, стрижневою компетенцією, якою має володіти викладач, застосовуючи педагогічний супровід як особистісно-професійну підтримку, є психолого-педагогічна компетенція, яку В.Л. Ортинський визначає як глибокі теоретичні знання з психології і педагогіки, а також уміння втілити їх у практиці навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі [2, с.5].

Психологічна структура особистості викладача технічного навчального закладу містить у собі складний комплекс когнітивних, комунікативних, регуляторних, емоційних і вольових якостей, які можуть бути цілеспрямовано сформовані за умови грамотного використання сучасних методик особисто-орієнтованого психологічного супроводження педагогічного процесу, що включає: діагностику психофізіологічних станів студентів, їхніх особистісних і соціальних особливостей; удосконалювання базових психологічних якостей особ, які навчаються; підвищення їхньої емоційної стійкості й опірності стресам; розробку і впровадження в педагогічну практику методик розвитку творчого мислення і творчих здібностей; навчання студентів ефективним індивідуальним стилям саморегуляції; формування ефективних індивідуальних стилів пізнавальної діяльності [5].

Таким чином, викладач вищого технічного навчального закладу має бути націлений на співпрацю зі студентами, яка забезпечить спільне з майбутнім

фахівцем визначення його професійних інтересів, шляхів подолання проблем, створення ситуацій успіху в освоєнні професії, адже, на думку Кевлі Ф.І., підтримка вимагає від педагога великої віддачі, володіння психотерапевтичними навичками і технологією довірливого діалогу. Реалізувати педагогічне завдання такого високого системного рівня може лише спеціально підготовлений викладач, який володіє професійно-технологічною культурою і психологічною компетентністю[1].

Висновки. В статті були розглянуті вимоги до особистості викладача вищої технічної школи, який здійснює особистісно-професійну підтримку студентів. Були отримані такі результати: застосування педагогічного супроводу, посилюючи гуманізацію та гуманітаризацію освітнього процесу технічного ВНЗ, передбачає постійне удосконалення викладачем вищого технічного навчального закладу психолого-педагогічної компетенції та розвиток особистісних педагогічних здібностей.

Література:

1. Ляска О.П., Істоміна-Напорчук А.Г. Активізація саморозвитку майбутнього інженера-педагога в процесі його профеналізації засобами педагогічного супроводу / О.П. Ляска, А.Г. Істоміна-Напорчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///D:/документи/2009-2010%20н.р/Загальна/Статті/2018/Ozfm 2016 13\(2\) 16.pdf2](file:///D:/документи/2009-2010%20н.р/Загальна/Статті/2018/Ozfm 2016 13(2) 16.pdf2).
2. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
3. С:\Users\User\Downloads\28.pdfСкрипник Наталя Педагогічний супровід як умова формування суб'єктивної позиції майбутніх фахівців / Наталя Скрипник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///D:/документи/2009-2010%20н.р/Загальна/Статті/2018/28.pdf>
4. Туркова Д.М. Психологічні, педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів підготовки майбутніх практичних психологів у системі вищої освіти України /Д.М. Туркова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://problemps.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/58/2017/01/>
5. Філенко І.О. Психологічне супроводження педагогічного процесу як основа розвитку й удосконалювання гармонійної особистості інженера-педагога/І.О. Філенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: library.uipra.edu.ua/library/Left_menu/Zbirnuk/6/.

Abstract. *In the article the essence of pedagogical support as a pedagogical activity is considered, which aims at the development and implementation of individual plans of self-development, creation of conditions for the formation of the student's subjective position, for understanding of individual and social sense of life and education, in particular, for development and forecasting, compatible with the student. the results of an individual strategy of behavior and education, its implementation, overcoming student personally significant problems.*

Conditions of application of pedagogical support as personal and professional support of students in the framework of the competent approach for the purpose of humanization and humanization of the educational process of the technical higher educational establishment, creation of an atmosphere through which the pupil knows that he has someone to rely on, who to trust,

knows that he is not alone with its successes and difficulties, a nearby teacher who will not interfere without reason, but is always ready to help and support, not indifferent to the student, which is the key to pedagogical support.

The requirements for the personality of the teacher of the higher technical school, which carries out pedagogical supervision: the formation and development of scientific and pedagogical staff of such personal pedagogical abilities as the commitment to students, self-control and self-control, the ability to stay in the classroom for the optimal mental state and such a professional competencies, as a psychologist-pedagogical competence that can be defined as deep theoretical knowledge of psychology and pedagogy, as well as the ability to translate them into the practice of the educational process in a higher educational institution, which helps to achieve high skill and effectively influence the formation of the student's personality.

Key words: *pedagogical support, personal and professional support, psychological and pedagogical competence, personal pedagogical abilities*

References:

1. Lyaska O.P., Istomina-Naporchuk AG Activation of self-development of the future teacher-engineer in the process of his profanalisation by means of pedagogical support / O.P. Lyaska, AG Istomina-Naporchuk [Electronic resource]. - Access mode: file: /// D: /documents/2009-2010%20nr/General/Article/2018/Ozfm 2016 13 (2) 16.pdf2.
2. Ortynsky V.L. Pedagogy of higher education: teaching. manual [for the studio. higher tutor shut off] / VL Ortynsky - K. : Center for Educational Literature, 2009. - 472 p.
3. Natalia Skrypnyk Pedagogical support as a condition for the formation of the subjective position of future specialists / Natalia Skrypnyk [Electronic resource]. - Access mode: file: /// D: /documents/2009-2010%20nr/General /Stats/2018/28.pdf
4. Turkova D.M. Psychological, pedagogical and organizational conditions for the introduction of European standards for the training of future practical psychologists in the system of higher education in Ukraine / D.M. Turkova [Electronic resource]. - Access mode: <http://problemps.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/58/2017/01/>
5. Filenko IO Psychological accompaniment of the pedagogical process as the basis for the development and perfection of the harmonious personality of the engineer-teacher / IO. Filenko [Electronic resource]. - Mode of access: library.uipa.edu.ua/library/Left_menu/Zbirnuk/6/.

Стаття відправлена: 25.01.2018 г.
© Олексін Ю.П., Якубовська С.С.